

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

27.02.2020 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[Bulgaria ON AIR](#)

✓ **Трябва ли да има карантинен болничен?**

Експерти за коронавируса: Имаме извънредна ситуация, трябва да се вземат извънредни мерки

Призив за дисциплина: всички, завърнали се от дестинации, засегнати от коронавируса, да излязат в доброволна карантина две седмици. Все още не е ясно при какви правила да се случва това. Здравният министър каза, че болничен не може, трябва от платения годишен отпуск. Депутатите на ГЕРБ са на друго мнение. На фона на борбата с фалшивите болнични - как трябва да се процедира.

"Имаме извънредна ситуация, трябва да се вземат извънредни мерки. От нас и действията на ЕК зависи дали това ще се разпростре или не. По кодекс българите имат право на 20 дни отпуск и никой няма право да им ги отнема", каза за "България сутрин" икономистът Мика Зайкова.

Тя припомни, че в Италия има и хора, които са командировани, отишли са по работа, не само на почивка. Без Европа нямало да успеем.

"Ние сме член на ЕС и Еврокомисията и оттам трябва да се заделят пари за превенция и където има огнище", каза още тя. По думите на Добрин Иванов от АИКБ притеснение има и трябва да се действа много внимателно. Мерките, които предприема националният кризисен щаб били адекватни, трябвало да се вземе национално решение как да се действа.

"Трябва да се даде ясно указание. Въпрос на действия и мерки, които да се вземат от институциите. Възможни са затруднения в производството, но животът на хората е по-важен. Икономиката вече страда заради коронавируса в Китай, който е фабриката на света. Трудно е да се направят сметки колко средства са нужни за справяне с проблема - колкото-толкова", коментира той за Bulgaria ON AIR.

За повече информация вижте [видеото](#).

[ТВ+](#)

✓ **КАК ЩЕ ПОВЛИЯЕ РАЗПРОСТРАНЕНИЕТО НА КОРОНАВИРУСА ВЪРХУ БИЗНЕСА У НАС?**

Как ще повлияе разпространението на коронавируса върху бизнеса у нас и кои са най-засегнатите браншове заради епидемията, коментира в студиото на ТВ+ доц. Теодор Дечев, директор "Индустриални политики" в АИКБ.

„Какво точно ще се случи в Китай и по света е трудно да се каже“, посочи той. „Но това, което нас специално ни засяга пряко, е разпространението на коронавируса в Северна Италия. Италия е втори по големина икономически партньор на България, след Германия. Много италиански предприятия са базирани у нас. Имаме непрекъснат трансфер на пари, стоки, капитали, хора. Затова едно евентуално настъпване на паника там може да се отрази по най-различни начини на бизнес контрагентите в България“.

Доц. Дечев сподели, че българските компании имат сериозен износ за Италия. Предприятия от АИКБ също изнасят детайли, възли, елементи за италианския пазар. Затова може би има известни основания за безпокойство по отношение на забавяне на поръчки, доставки, плащания.

„Но нека заради появата на нови болести да не забравяме и старите, които са не по-малко опасни и рискови“, обобщил той.

„Да не подценяваме ролята на превенцията, на службите по трудова медицина и не на последно място – отговорността на всеки човек за личното здраве.“

На въпрос дали се очаква повишаване на цените доц. Дечев отговори, че в подобни ситуации спекулациите са неизбежни, но дори да има поскъпване на някои стоки и услуги, то ще е временно и за кратки периоди от време.

За повече информация вижте [видеото](#).

БНР

✓ Премерът Борисов: Вадим 115 км в София и 40 км във Варна от тол системата

Днес на Министерския съвет изваждаме от обхват 115 км от община София и 40 км от община Варна, с другите 12 общини се водят преговори и по същия начин ще ги извадим и тях от обхвата. Това заяви премиерът Бойко Борисов, който беше изслушан в НС за старта и работата на тол системата.

Що се касае за безопасността на пътищата, не си спомням нито една реформа за 100 г. на БСП управление. Едно е да строиш двулентови пътища, друго е 12-лентови. АМ „Европа“ и „Хемус“ се строят усилено, другите се ремонтират. „Струма“ се строи усилено, добави премиерът.

Що се касае за отговорните лица това да се забави, затова ще им потърсим и им търсим ежедневна отговорност и те ще отговарят на вашите въпроси. Като съм казал за тол системата и винетката, съм имал предвид, че днес ще отменим това решение. С кое съм нарушил закона или правовата държава, попита Борисов. Моето правомощие и на МС е да го гласуваме, добави още той.

Народното събрание изслушва премиера Бойко Борисов, регионалният министър Петя Аврамова и представители на Агенция "Пътна инфраструктура" за предстоящото от 1 март въвеждане на тол системата и за пътищата, за които ще се изискват винетки.

За изслушване на премиера настояха от БСП. Според депутатата Георги Свиленски има объркване сред хората по какви правила и какви суми ще трябва да се плащат:

„Става ясно, че даже и устройствата, които трябва да ползват превозвачите ги няма. Затруднението и хаосът, който предстои на 1 март, свързан с въвеждането на тол системата, е пълен.“

От ГЕРБ предложиха в изслушването да участват регионалният министър Петя Аврамова, председателят на Агенция "Пътна инфраструктура" Георги Терзийски и Олег Асенов - член на Управителния съвет на Агенцията.

В дневния ред на депутатите е и първо четене на промените в закона за лечебните заведения, внесени от Министерски съвет. Те предвиждат промяна в режима по издаване на разрешение за осъществяване на лечебна дейност и регистрационния режим на лечебните заведения за извънболнична помощ и хосписите. Отпада изискването за заявителите да предоставят лицензия за използване на източници на йонизиращи лъчения за медицински цели, когато в лечебното заведение ще се използва такова медицинско оборудване.

✓ Радев е оптимист за задълбочаване на бизнес сътрудничеството с Кипър

България е водеща във финтех индустрията и стартап системата в Източна Европа, заяви президентът Румен Радев пред представители на кипърския бизнес, които са на посещение у нас.

По време на Българо-кипърски бизнес форум, и пред кипърския президент Никос Анастасиадис, българският държавен глава изрази оптимизма си, че общата цел пред двете страни да задълбочат сътрудничеството си в сферата на икономиката, енергетиката и туризма, изглежда все по-постижима.

„Хиляди кипърци са с българска диплома. И аз искам да посъветвам българския бизнес да се възползва от тези хора, защото те имат своя асоциация в Кипър, те са активни, с най-добри спомени от България и много от тях заемат важни постове в кипърската администрация, говорят прекрасен български, това е важен лост, който трябва да се използва“, каза държавния глава.

По-късно днес двамата президенти ще открият изложба, посветена на 60-годишнината от установяването на дипломатическите отношения между България и Кипър.

✓ Обявяват победителите в 17-ото издание на наградите за социално отговорен бизнес

Българският форум на бизнес лидерите (БФБЛ) ще обяви победителите в 17-то издание на годишните награди за социално отговорен бизнес и устойчиво развитие. Отличията ще бъдат връчени от президента Румен Радев и министри.

Тази година за наградите ще се борят 108 корпоративни проекта с обществени каузи, осъществени през миналата година от компании във всички сектори на икономиката от цялата страна.

Най-много отново са кандидатурите за приза "Инвеститор в обществото" - 38 повече в сравнение с предходната година.

Следващата най-популярна сред бизнес категория по традиция е "Инвеститор в знанието", 13 са номинациите за инвеститор в околната среда.

✓ Барние: Готови сме да предложим на Великобритания "супер преференциален" достъп до пазарите на ЕС

Главният преговарящ на Европейския съюз Мишел Барние предупреди в сряда, че няма много време за постигане на търговско споразумение с Обединеното кралство, като отново повтори, че преговорите ще бъдат сложни.

Той също така заяви, че Брюксел е готов да предостави на Обединеното кралство "супер преференциален" достъп до пазара на ЕС, но само при условие, че Лондон се съгласи на равноправни условия.

Според Барние искането на Обединеното кралство за търговска сделка с ЕС от типа на споразумението за свободна търговия на Съюза с Канада не може да бъде изпълнено, отбелязвайки, че "Великобритания не е Канада". Това е така

поради близостта на Великобритания с ЕС и много по-големият обем на търговия с ЕС, отколкото с Канада, допълни европейският преговарящ.

"Няма единен шаблон, по който Обединеното кралство може да кандидатства за търговска сделка", подчерта той.

Главният европейски преговарящ отбеляза, че една модерна търговска сделка се занимава с осигуряване на високи стандарти за социалната и сферата на трудовия пазар.

Той смята, че Обединеното кралство не би трябвало да има проблем да се съгласи по основните правила в предстоящото споразумение.

Ден по-рано Мишел Барние обяви, че Европейският съюз и Великобритания ще започнат в Брюксел преговори за новите си отношения в началото на следващата седмица (на 2-ри март), като първоначалните разговори ще продължат до четвъртък (5-и март).

✓ Спад при продажбите на автомобили в Китай с близо 19% през януари

"Мудис" понижи прогнозите си продажбите на автомобили през 2020 г. заради коронавируса

Продажбите на автомобили в Китай спаднаха с 18,7% през януари спрямо година по-рано, отбелязвайки понижение за 19-и пореден месец, показват данни на най-голямата в страната асоциация на автомобилната индустрия.

По-рано този месец [Китайската асоциация на автомобилните производители \(СААМ\) прогнозира](#) понижение на продажбите с 18% спрямо същия месец на 2019-а година.

В същото време СААМ посочи чрез своя публикация в китайското приложение за съобщения WeChat, че продажбите на електромобили през миналия месец са спаднали с цели 51,6% на годишна база, но при предишна оценка за още по-силно понижение с 54%.

Асоциацията добави, че спадът на китайското производство на автомобили и на автомобилните продажби ще бъде още по-значителен през февруари с оглед на епидемия от коронавирус.

Преди време Асоциацията на пътническите автомобили в Китай (СРСА) пък отчете още по-силен спад с 21,6% при продажбите през първия месец на настоящата година, както и [срив с 92% при продажбите на автомобили](#) само в рамките на първите 16 дни на февруари.

"Мудис" понижи прогнозите си продажбите на автомобили през 2020 г. заради коронавируса

Междувременно агенцията за кредитен рейтинг "Мудис" (Moody's Investor Service) намали глобалната си перспектива за продажбата на автомобили на фона на епидемията от коронавирус.

Агенцията вече прогнозира, че глобалните продажби на автомобили ще спаднат с 2,5% през тази година след прогнозирано по-рано понижение с 0,9% за 2020 г. "Продажбите ще се възстановят само скромно през 2021 г., като се очаква те да нараснат с 1,5%", заяви старши вицепрезидентът на "Мудис" - Фолк Фрей.

Според прогнозата на "Мудис" най-голямо понижение с 2,9% през тази година ще има при продажбите на автомобили в Китай, като в същото време се очаква Япония да се окаже единственият основен пазар, в който ще бъде отчетен подем в автомобилната индустрия.

Investor.bg

✓ Комисията по петиции на ЕП пак се занимава с некоректни клаузи в договори за кредити

Доклад с конкретни препоръки обаче ще има едва след 3 месеца

Жалби и сигнали на граждани и фирми във връзка с неправомерни клаузи в договори за банкови кредити доведоха в България Комисията по петиции на ЕП. От оскъдната информация, съобщена пред журналисти, стана ясно, че около 90% от времето на делегацията (от 24 до 26 февруари) са били ангажирани именно с такива казуси.

„България е предприела стъпки за подобряването на правата на българските потребители в сферата на кредитополучаването, ще продължим да следим прилагането на законовите изменения.“ Това заяви председателят на комисията по петиции на ЕП Дулорс Монсерат (ЕНП, Испания) по време на пресконференцията. Другите теми, по които са работили членовете на Комисията по петициите, са предполагаеми нарушения на правата на потребителите, свързани с ролята на съдебните изпълнители, нарушението на правото на справедлив процес и нарушенията на Директива 93/13/ЕИО относно нелоялни условия в потребителските договори, както и теми относно спазването на законодателството в областта на околната среда и отпадъците по отношение на предвидените депа за отпадъци в община Монтана.

Подробен доклад обаче се очаква едва след 3 месеца, а председателят на Комисията по петиции отказа да даде по-конкретна информация. Докладът ще бъде гласуван в комисията на ЕП в близките месеци.

Все пак стана ясно, че делегацията е провела срещи с вносители на петиции, представители на държавната администрация от Министерството на правосъдието, Министерството на икономиката, Българската народна банка, професионални асоциации, организации за защита на потребителите, частни съдебни изпълнители, както и омбудсмана на Република България. На въпрос как са протекли тези срещи и какви конкретни проблеми са били обсъдени и съответно – как да се решат, Дулорс Монсерат отговори само, че „всички бяха много отзивчиви“.

Темата с практиката на частните съдебни изпълнители и неправомерните клаузи в договорите за банкови кредити обаче не занимава за първи път комисията. Още през септември миналата година представителна група от български адвокати и граждани бе на официално изслушване в ЕП.

„Ние сме близо до българските граждани и до българските институции, на които искам да благодаря за позитивното посрещане и сътрудничество. Имахме много интензивни два дни и половина в България. Разговорите ни с различни заинтересовани страни ни помогнаха да разберем по-добре ситуацията. Отбелязваме скорешните усилия, предприети от България за изменение на Гражданския процесуален кодекс, за справяне с трайните недостатъци, посочени от вносителите на петициите и засягащи много български граждани. Това е първата стъпка, за да се гарантира балансът между правата и задълженията на потребителите и кредитните институции. Нашият доклад, който ще обобщи резултатите от официалното

ни посещения, ще включва заключения и препоръки, с които ще посочим аспекти, които според нас трябва да бъдат подобрени, за да се гарантира по-добрата защита на потребителите.“

Относно посещението в Монтана Монсерат изтъкна ползотворните срещи, които евродепутатите са провели с петиционерите и представителите на местната администрация и регионалните органи по околна среда и отбеляза известният напредък в управлението на отпадъците, както и желанието на местните органи да продължат работата по сигналите на гражданите.

Добре е да уточним, че работата на Комисията по петициите не е маловажна. Подадените петиции позволяват на ЕП постоянно да следи как на практика се прилага европейското законодателство и да прави оценка на степента, в която европейските институции отговарят на важните за гражданите теми.

✓ **ЕК: България вече не изразява икономически дисбаланси**

Подобрената от Брюксел оценка е добра новина за амбициите на страната да се присъедини към валутния механизъм ERM II

В България вече не се наблюдават икономическите дисбаланси, които бяха отчетени през миналата година. Така страната ни е сред 15-те държави в ЕС без макроикономически дисбаланси, което се случва за първи път.

Първоначално България беше в списъка с прекомерни дисбаланси, а преди две години влезе в списъка на страни с дисбаланси, а днес изцяло излезе от проблемните списъци. Държавата ни е единствената, която днес бе изкарана от този списък, се посочва в зимната оценка на Европейската комисия за икономиките и реформите в държавите от ЕС.

„Дисбалансите в България са коригирани. България е осъществила съществен напредък при укрепването на управлението на финансовия сектор, корпоративният дълг е спаднал, както и делът на необслужваните кредити. Това показва, че поетият траен ангажимент към определени политики и реформи носи добри резултати“, коментира изпълнителният заместник-председател на ЕК, отговарящ за икономиката в интерес на хората Валдис Домбровскис.

Властите продължават да се справят с установените макроикономически дисбаланси, по-специално чрез засилване на финансовия надзор и предприемане на стъпки за справяне с уязвимите места във финансовия сектор, пише в анализа.

Подобрената от Брюксел оценка всъщност е добра новина за амбициите на България да се присъедини към валутния механизъм ERM II, тъй като държава с дисбаланси не може да кандидатства за еврозоната. Наличието на такива означава, че самата страна не отговаря на изискванията за устойчивост.

Другият сериозен кандидат за влизане в ERM II - Хърватия, все още е в списъка на страните с макроикономически дисбаланси и ще трябва да положи допълнителни усилия за решаването на проблемите.

Подобряването на качеството на работа на институциите, борбата с корупцията и насърчаването на благоприятен бизнес климат са важни за бъдещия растеж. Твърдят ангажимент на България за влизане в ERM II дава допълнителен тласък на реформите, поясняват от ЕК.

"Днес ЕК прие съобщение относно европейския семестър за 2020 г., в което се дава поредната положителна оценка за структурните реформи у нас, предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси", обяви междувременно на брифинг в парламента депутатът от ГЕРБ Александър Иванов, цитиран от БТА.

България беше сред сред страните с прекомерни макроикономически дисбаланси в продължение на няколко години и попадна в тази графа след фалита на КТБ. През 2018 г. и 2019 г. [Брюксел остави България под наблюдение](#) като държава с макроикономически дисбаланси. В настоящия доклад страната ни е посочена като единствената държава-членка на ЕС, която отчита достатъчно подобрение, за да получи по-добра оценка. В групата на страни с прекомерни дисбаланси остават Гърция, Италия и Кипър, а Германия, Ирландия, Испания, холандия, Франция, Хърватия, Португалия, Румъния и Швеция остават в групата с дисбаланси.

В документа се отбелязва още, че нашата страна показва чувствителен напредък в укрепването на корпоративното управление на държавните предприятия, приемането и прилагането на съответното законодателство, както и при гарантиране на стабилността на банковия сектор чрез засилване на надзора.

По-ограничен обаче е напредъкът при гарантирането на ефективния надзор и прокарването на рамка срещу прането на пари - това е оценката за страната по повод изпълнението на специфичните препоръки на Европейската комисия от миналата година, отбелязани в зимния пакет на Европейския семестър.

По същия начин ЕК определя действията на страната ни за осъществяване на икономическа политика, която да е фокусирана върху инвестициите в областта на изследванията и иновациите.

Перспективите за растеж на България остават благоприятни, но има възможност за по-нататъшно укрепване на цялостна устойчивост и конкурентоспособност на отворената икономика. Добри макроикономически политики подкрепят стабилния икономически растеж и исторически ниските нива на безработица. Въпреки това България бавно навакства изоставането си спрямо останалите членове на ЕС и все още има едно от най-високите нива на бедност и неравенство в доходите. Нужни са широка основа от структурни реформи и допълнителни инвестиции за повишаване на производителността и постигане на устойчив и приобщаващ растеж, особено в условията на неблагоприятно развитие на населението, значителен недостиг на служители и нарастващи регионални различия, се казва още в документа на комисията.

[БНТ](#)

✓ **Спорове в НС за данните за икономическия растеж на НСИ**

БСП отново поиска оставката на премиера Бойко Борисов и на финансовия министър Владислав Горанов заради пропуски на Националната статистика. Според Левицата данните са манипулирани и намаляват растежа на страната до под 1% от брутният вътрешен продукт. От ГЕРБ отреагира да има манипулация на данните и очакват да бъдат публикувани нови, точни, на 5 март.

Левицата описа допуснатото отклонение в данните на статистиката като упражнения по аритметика за първокласници. *Румен Гечев, депутат от БСП*: На разликата между 3,5% даже между 3,3 и 0,8% е абсолютна статистическа трагедия. Това е фактически грешка над 4 пъти или 400%. Това, уважаеми колеги, не е статистика. Това е национална лотария. В отговор ГЕРБ определи като фалшиви новини данните и поиска извинение след като излязат окончателните числа. *Александър Иванов, ГЕРБ*: Тези внушения, че има манипулации в БВП, не трябва да бъдат толерирани. Данните на националната статистика наистина се неточни, но не в размерът, който ги описва БСП, категоричен е председателят на НСИ Сергей Цветарски пред журналисти. Самият той призна, че грешката е забелязана още през януари, уведомени са и премиерът, и финансовият министър.

Сергей Цветарски, председател на НСИ: Разликите се дължат не на някакво скриване на информация или манипулиране на информация, а по-скоро на получаване с известно закъснение на информацията, която е необходима, за да се отчете вноса на дадени продукти.

Според статистиката от данните са изпуснати количества внесен нефт.

Но всъщност как се е получила грешката - подобни изследвания не допускат статистически отклонения, тоест ако тези стъпала са цялата съвкупност от данни, националната статистика е получила само една част от тях.

От НСИ не могат да кажат какво ще е отклонението в общия БВП, нито как ще се намали растежът.

Заради получените отклонения в началото на годината, от НСИ очакват и въпроси от Евростат.

Сергей Цветарски, председател на НСИ: Въпросите ще бъдат вие спазихте ли методологията, придържате ли се към това, което европейските регламенти излизат, ние ще си дадем, разбира се, нашите отговори.

Окончателните данни ще бъдат готови през октомври.

✓ Референдумът за промените в конституцията на Русия ще бъде на 22 април

Руският президент Владимир Путин се е съгласил с предложение за провеждане на национален референдум за промени в конституцията на 22 април. Това съобщи пред репортери съпредседателят на работната група за изготвяне на измененията на руската конституция Павел Крашеников. Според него, денят за гласуване ще бъде неработен за гражданите.

Според критици, конституционните промени биха прехвърлили реалната власт на държавата от президента на премиера или парламента, което ще позволи на Путин да продължи да управлява, след като напусне Кремъл.

На днешната среща с членове на работната група Путин заяви, че "напълно се съгласява" с предложението за въвеждане на конституционна забрана на високопоставени държавни служители в Русия да притежават материални и финансови ресурси в чужбина. Той предложи да се разшири списъкът на висшите длъжности, за които се отнася тази забрана, така че в нея да бъде включен и президентът на страната.

Конституционните промени предвиждат засилване на ролята на парламента при номиниране на министър-председателя, ограничаване на президентския мандат до общо два, а не два последователни, кандидатите за президент на Русия ще трябва да са живели в страната 25 години, вместо настоящите 10 години. Предвидено е и формиране на президентски съвет, който ще определя основните насоки на вътрешната и външната политика на Руската федерация.

[News.bg](#)

✓ Четвъртото Българо-гръцко правителствено заседание е в Александруполис

Четвъртото Българо-гръцко правителствено заседание се провежда в Александруполис. Българският премиер Бойко Борисов пристигна в Александруполис за участие в него заедно с гръцкия министър на външните работи Николаос Дендиас, съобщиха от пресцентъра на МС.

"Радваме се, че сте тук, важно е да се срещнем точно в този град, който е изключително съществен за нашите взаимоотношения", каза гръцкият премиер Кириакос Мицотакис при посрещането на българския си колега. Двамата се срещнаха през ноември 2019 година в рамките на Солунския икономически форум.

Българският премиер акцентира върху енергетиката като приоритетен сектор в икономическите ни отношения. "Създаването на конкурентен енергиен пазар с еднакво третиране на всички проекти е необходимо условие за гарантиране на енергийна сигурност, както и за осигуряване на благосъстоянието на европейските граждани", каза Борисов.

Двамата премиери обсъдиха още сътрудничество и обмяна на опит в мерките в борбата с изменението на климата, необходимостта от по-амбициозен бюджет на ЕС за периода 2021-2027 г.

През настоящата 2020 г. се отбелязват 140-та годиши от установяването на дипломатическите отношения между България и Гърция. Двете страни дават ясен пример как успешно да бъдат преодолявани историческите наслоявания и да бъде изградено доверие и партньорство, уточняват от МС.

За България приоритет е развитието на енергийните проекти.

Междусистемната газова връзка Гърция-България (IGB) ще осигури диверсификация не само на маршрутите, но и на източниците на природен газ за България и региона, уверяват от МС. Очаква се така България и регионът да имат достъп до алтернативни доставки от Каспийския регион. Проектът е важен и заради възможността за внос на природен газ от съществуващия и планирания нов LNG терминал в Гърция.

България разглежда в синергия проекта IGB и проекта за изграждане на терминал за втечен природен газ край Александруполис, в който страната ни е заявила 20% акционерно участие. Очакваните доставчици на газ до терминала край Александруполис са компании износители на втечен природен с произход от САЩ, Катар, Алжир, Нигерия и други LNG производители.

Очаква се този терминал да помогне за реализиране на цялостната концепция за газов хъб "Балкан".

Другият проект с изключителна важност междусистемния електропровод между подстанция "Марица Изток", България, и подстанция "Неа Санта", Гърция.

Връзката е част от приоритетния електроенергиен коридор "Север- Юг". С изграждането на междусистемния електропровод ще има сигурната работа на електроенергийната система в южните части на Балканския полуостров, очакват от МС.

Сред българо-гръцките проекти е и интермодалния железопътен коридор "Солун-Кавала-Александрополис-Бургас-Варна-Русе". За него се очакват резултатите от двустранната работна група по създаване на Съвместна проектна компания за изпълнението на проекта.

През януари 2020 година беше направена "първа копка" на ГКПП "Рудозем-Ксанти".

Гърция е на пето място сред търговските партньори на България в износа и на шесто място във вноса. С 9.3% се е увеличил стокообменът за периода януари-октомври 2019 г. в сравнение със същия период на 2018 г. Той е в размер на приблизително 3 млрд. евро. Гърция е сред първите пет водещи инвеститори в България.

✓ МРРБ: Тол системата стартира на най-ниските цени

Това е най-мощната реформа в пътният сектор от 20 години насам. Това цели генериране на повече приходи за пътищата. До момента тази тежест беше поета от леките автомобили, а сега вече тя ще бъдат поета и от тежкотоварните автомобили.

По думите й тази реформа освен икономически ползи, ще изведе и сивия сектор с по-добър контрол, като системата ще има връзка с МВР и митници.

Регионалният министър потвърди за пореден път, че тол системата е в техническа готовност за търговска експлоатация от 1 март.

Аврамова поясни, че до сега са изпълнени всички искания на превозвачите, като са направени отстъпки по отношение на обхвата на тол системата и намаляването на тарифите.

Стартираме с най-ниските тарифи в Европа за тежкотоварните автомобилите, както и с най-малкия обхват, подчерта министърът.

Тя обясни, че според бранша ще бъдат постигнати приходи от 450 млн. лв. с тези тарифи и с този обхват на системата. Според нея обаче тази цел няма да бъде постигната и затова ще наблюдават развитието на тол системата и ако се наложи от 1 юни ще бъдат направени промени.

Петя Аврамова е категорична, че трябва да има надпартиен консенсус за тол системата.

Има икономически и политически интереси, от всяко искане на превозвачите опозицията се опитват да извлече политически дивиденди, изтъкна регионалният министър.

Тя призова превозвачите да пътуват с маршрутни карти до 27 март, докато премиерът даде срок на превозвачите да се оправят с доставчиците на услуги.

По отношение на премахването на винетките за някои райони, министър Аврамова припомни, че винетната система е въведена от 2005 г. и оттогава работи с обхвата, с който е в момента, добавяни са единствено нови отсечки.

Новият начин на контрол, които сме въвели притесни хората, които са карали без винетки, добави регионалният министър.

[Агенция „Монитор“](#)

✓ Депутатите увериха: Осигурените имат право на болничен за карантина

Джипито трябва да иска потвърждение от граничните власти

Осигурените българи имат право на болничен при карантина заради коронавируса. Това се разбра от коментирите на депутатите от ГЕРБ и ДПС в кулоарите на НС, след като малко преди това БСП скоочи срещу идеята "доброволната" карантина да е за сметка на отпуската.

До размяната на реплики между управляващи и опозиция се стигна, след като преди ден в МС здравният министър Кирил Ананиев заяви, че тези, които се връщат от държави, засегнати от коронавируса, трябва да са под "доброволна карантина", но са без симптоми, нямат право на болничен.

Сега от БСП заявиха, че подкрепяме разумните мерки срещу коронавируса, но те не трябва да са за сметка на хората и отпуските им - независимо дали става дума за платен или неплатен отпуск. Соцлидерът Корнелия Нинова определи това като неадекватно и несправедливо. Тя настоя правителството да събере работодателите, НСИ, НЗОК и лекарите и да се намери адекватен механизъм, в който държавата поема разходите и обезщетява тези хора. "Каквито и да са мерките, не трябва да са за сметка на хората. Държавата в този момент трябва да си поеме отговорността", подчерта Нинова. Според нея контролът върху злоупотребите също е в ръцете на държавата.

Малко след това от ДПС заявиха, че решението на проблема се крие в разпоредбите на КСО. Хасан Адемов заяви, че законът давал възможност за ползване на болничен лист за така наречената карантина за всеки осигурен гражданин. Според него е абсурдно е да ползваш платен или неплатен отпуск, когато имаш право на болничен, който трябва да се издаде от личния лекар. За неосигурените обаче такъв не може да се издаде и те наистина ще трябва да са в "добволна карантина" за своя сметка или за сметка на отпуската си.

На свой ред от ГЕРБ потвърдиха, че здравно осигурените българи могат да ползват болничен за карантина, като шефката на ПГ на управляващата партия Даниела Дариткова уточни, че джипитата могат да издадат първичен болничен за 14 дни, колкото трае и самата карантина. Имало и подходящ код в международната класификация на болестите от Z 20 до Z 29, който да се запише в самия болничен лист.

Било нормално всеки граждани, идващ от рискована страна, да се свърже със своя лекар. За да нямамо обаче злоупотреби, джипито все пак трябвало да получи потвърждение от граничните власти, че лицето е било в чужбина. Как обаче ще става това и дали джипитата трябва да се обаждат на гранична полиция не стана ясно. Дариткова само разясни, че това е нещо,

което трябва да се осигури от националния щаб, който наблюдава ситуацията с коронавируса. Всеки пътник от дестинация с коронавирус попълвал формуляр, в който посочвал кой е неговият личен лекар. От думите ѝ стана ясно, че може и властите да са тези, които да се свързват с джипитата, като можели да се позлатят за съдействие и РЗИ-та. Накрая Дариткова разясни, че това издаване на болнични нямало да натовари системата, защото това са гарантирани права за осигурените граждани. За всички останали ставало дума за доброволна карантина.

Малко по-късно темата бе коментирана и от патриотите. Калин Поповски увери, че с изказването си Кирил Ананиев може би е имал предвид, че издаването на болнични листове може да натовари системата. Той предупреди, че лесно може да се стигне до епидемия, ако не се спазват препоръките на правителството за превенция от опасната зараза. Той предупреди, че лесно може да се стигне до епидемия, ако не се спазват препоръките на правителството за превенция от опасната зараза.

Борисов: Държавата няма да плаща карантината на хора, които са недисциплинирани и пътуват

И докато депутатите разясняваха, че имаме право на болничен, премиерът Бойко Борисов заяви, че държавата няма да плаща доброволната карантина на хора, които просто не искат да са дисциплинирани и пътуват. "Как да бъде решен проблемът? Личните лекари решават. Сутринта гледах как един казва: „Аз си отивам за Италия, аз си отивам за Франция. Трябва ли след това ние всички да му платим за това, че не иска да е дисциплиниран или не иска да изчака?", коментира той от Александрополис. „Държавата – това сме всички ние“, посочи той и добави, че според него решение срещу коронавируса ще бъде намерено в най-скоро време, тъй като целият свят е поел ангажимент да се справи със заболяването.

Дарик

✓ Проф. Мутафчийски: Нямаме нито един потвърден случай на коронавирус

За последното денонощие във Военно медицинска академия са приети 14 лица със съмнения за коронавирус. Четирима от тях са чужди граждани – японец, египтянин, португалец и италианец. Те са с проявена клинична картина на вирусно заболяване, двама-трима от тях са с пневмония, очаква се резултатите да излязат ранния следобед. Това съобщи председателят на кризисния щаб и началник на кризисния щаб проф. Венцислав Мутафчийски по време на редовен брифинг пред лечебното заведение.

По отношение на акцията по прибирането на 22 деца от ферма близо да Милано по ученически обмен и четиримата им ръководители Мутафчийски обясни, че те вече са на българска земя и са здрави. „Под строга организация с правителствения самолет децата са прибрани. Те бяха придружени от екип от ВМА и секретаря на кризисния щаб. Той е извършил първия скрининг на децата, оборудвал е пилотите и личния състав с предпазни средства. Децата са оборудвани с маски. Няма нито едно дете с температура. При пристигането си те бяха поети от здравните власти и д-р Кунчев, който им е извършил втори скрининг. Беше мобилизиран екип на болница „Света Марина.“ При хоспитализация не се стигна, тъй като те са здрави. Дадени са им инструкции как се спазва карантина. Тази мисия завърши успешно“, каза проф. Мутафчийски.

„Нямаме нито един потвърден случай на коронавирус. Има 10-15 000 случая, които не са потвърдени“, заключи началникът на ВМА и обясни, че нито може да потвърди случай при мъж приет в габровска болница, нито да отрече, защото резултатите все още не са готови.

14 400 лица и 12 100 превозни средства са влезли в страната през последното денонощие, съобщи от своя страна главен комисар Кючуков. На ГКПП-Калотина е бил регистриран човек, пътуващ с товарен автомобил като втори шофьор, имал е повишена температура и е била задействана процедурата. Човекът е приет във ВМА.

В. Дума

✓ Няма да запечатват търговски обекти за несъществени нарушения

НАП ще предложи промяна в Закона за ДДС, според която липсата на реквизити във фискалните бонове и несъхраняването в търговските обекти на паспорт на касовите апарати, и проблеми във връзката при предаване на данни към НАП, няма да водят до запечатване на търговския обект от органите на приходната агенция. Това стана ясно на среща на екипа на НАП с членовете на Българската стопанска камара, включително представители на хотелиери, туроператори и турагенти, ресторантьори, превозвачи, онлайн търговци, разработчици на софтуер и др. Това съобщиха от пресцентъра на Националната агенция по приходите.

Специализирана работна група от представители на бизнеса и НАП ще обсъжда т.нар. запечатване на търговски обекти и предварителното изпълнение на принудителната мярка, стана ясно още на срещата. Според бизнеса запечатването на обекти създава значителни затруднения и трябва да бъдат обсъдени конкретни критерии, при които инспекторите на НАП да допускат предварително изпълнение. От приходната агенция поеха ангажимент да актуализират в кратки срокове указанията към служителите си, като основната идея е в случаите, в които ще се допуска предварително изпълнение на принудителна административна мярка, да се изследва не само конкретното нарушение, но и цялостното данъчно поведение на търговеца и предварително запечатване да има само в случаите на доказана недобросъвестност.

Мениджър

✓ Всяко горене на отпадъци - задължително с оценка за екологично въздействие

С пълно единодушие Народното събрание гласува на първо четене въвеждането на задължителна процедура по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) при изгаряне на отпадъци, независимо от техния вид и обем.

Процедура по ОВОС ще се изисква и при експерименталното изгаряне на отпадъци, решиха депутатите. Сега законът предвижда задължителна процедура по ОВОС само за инсталации, които горят над 100 тона на ден, а под 100 тона са по преценка на районните екоинспекции, информира [БНР](#).

„Отчитаме, че през последните 2 години е имало 10 процедури за преценка дали е необходима оценка за въздействието върху околната среда и те са приключили със становище, че не е необходима. Това не дава пълна степен на сигурност и гаранция, че са предвидени всички възможни мерки“, коментира председателят на парламентарната комисия по околна среда Ивелина Василева от ГЕРБ.

Тя посочи, че целта на внесения от ГЕРБ законопроект е да се увеличи превантивният контрол върху изгарянето на отпадъци.

Според депутата от БСП Атанас Костадинов, обаче, проблемът касае не само превенцията. „България има проблем с реалния, физическия, последващ и действителен контрол, тоест пред нас се отваря една врата, която трябва да затворим с още предложения, които касаят механизма по физически контрол на отпадъците“, каза Костадинов.

Депутатът Джевдет Чакъров от ДПС приветства ангажимента за създаване на публичен регистър на всички инвестиционни намерения, който бе вкаран между двете четения на закона в парламента.

„Според мен би било добре да има и публичен регистър за състоянието на всички горивни инсталации и най-вече по отношение функционирането на филтриращи компоненти“, каза още Джевдет Чакъров.

✓ Водещите фондови борси в Европа продължават да трупат загуби

Основните индекси на водещите фондови борси в Европа записаха нови понижения в ранната търговия в сряда на фона на продължаващите опасения от разпространението на епидемията от коронавируса, предаде Ройтерс.

Общият европейски индекс STOXX 600 се понижи с 6,03 пункта, или 1,49 %, до 398,57 пункта, влизайки серия от пет поредни сесии на спад за първи път от юли насам. Немският DAX отчете спад от 214,97 пункта, или 1,68%, до 12 575,52 пункта. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 се понижи с 59,45 пункта, или 0,85%, до 6 958,43 пункта. Френският CAC 40 изтри 71,77 пункта от стойността си, или 1,26%, достигайки ниво от 5 607,91 пункта.

„Спадът е част от течащата в момента преоценка на икономическото въздействие, което коронавирусът може да има, ако се разпространи в повече страни“, коментира Симона Гамбарини, пазарен икономист в Capital Economics.

„Колкото по-дълго трае спирането на работата на предприятията, толкова по-голяма е вероятността те изобщо да не отворят врати, тъй като много компании ще обявяват банкрут“, добавя тя.

Акциите на френският хранителен гигант Danone поевтиняха с 0,21%, след като компанията отчете 18-процентов спад на чистата печалба за 2019 г. От фирмата също така понижиха целта си за растеж на чистата печалба за 2020 г. заради несигурният икономически климат и епидемията от коронавирус.

Най-големият губещ на STOXX 600 беше датската аутсорсинг компания ISS, чиито акции поевтиняха с 13,32% на фона на разочароващ финансов отчет за последното тримесечие.

Последните данни на Refinitiv показват, че се очаква европейските компании, включени в STOXX600, да отчетът средно понижение в стойността на акциите си от 1,2% за четвъртото тримесечие.

Сериозен спад на Уолстрийт

Основните индекси на Нюйоркската фондова борса регистрираха втори ден на рязък спад във вторник на фона на страховете около разпространението на коронавируса извън Китай, предаде Си Ен Ен.

Промишленият индекс Dow Jones се понижи с 879,44 пункта, или 3,15%, до 27 081,36 пункта. За последните четири сесии индексът на сините чипове се е разделил с общо 2 267 пункта. Широкообхватният индекс Standard & Poor's 500 записа спад от 97,68 пункта, или 3,03%, до 3 128,21 пункта. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq се понижи с 255,67 пункта, или 2,77%, до 8 965,61 пункта.

„Това не е началото на мечи пазар, но може да е старта на корекция. Коронавирусът продължава да се разпространява, а неговото ограничаване е все така проблемно.“, коментира Адам Филипс от EP Wealth Advisors, като добави, че пазарите най-накрая взимат предвид риска от вируса, е положителен.

„Акциите достигнаха рекордно високи стойности по време на първите дни от епидемията, а не трябваше. Най-големият риск е за финансовите отчети на компаниите за тримесечието и скоро ще започнем да чуваме за повече фирми, които понижават прогнозите си“, добавя Филипс.

На този фон доходността по 10-годишните американски държавни ценни книжа достигна най-ниското си ниво в историята от 1,32%.

Загуби в Азия

Водещите индекси на фондовите борси в Азиатско-тихоокеанския регион регистрираха спад в сряда, следвайки разпродажбите на Уолстрийт, предизвикани от страховете от ефекта на коронавируса върху световната икономка, пише Маркеточ.

„Картината не е добра. Азиатските акции ще останат под натиск и ще бъдат особено уязвими на фона на новите негативни новини за коронавируса“, коментира Джефри Хейли от Oanda.

Новите случаи на заразени в Южна Корея продължиха да растат, като до момента в страната са регистрирани 1100 случая на заболели с COVID-19 и 11 загинали от вируса. На този фон южнокорейският бенчмарк Kospi се понижи с 26,84 пункта, или 1,28%, до 2 076,77 пункта, като книгата на Samsung поевтиняха с 2,42%.

Водещият индекс на Токийска фондова борса Nikkei 225 отчете спад от 179,22 пункта, или 0,79%, до 22 426,19 пункта. Акциите на Softbank, Sony и Inpex поевтиняха с 0,82%, 1,57% и 2,91%.

Същевременно с това в континентален Китай индексът Shanghai Composite се понижи с 25,12 пункта, или 0,83%, до 2 987,93 пункта, а по-малкият Shenzhen Composite изтри 52,56 пункта от стойността си, или 2,7%, завършвайки сесията при ниво от 1 890,6 пункта. Хонконгският индекс Hang Seng записа спад от 196,74 пункта, или 0,73%, до 26 696,49 пункта. Книжата на AAC, Sunny Optical и China Mobile поевтиняха съответно с 2,81%, 3,68% и 2,32%.

Австралийският измерител ASX 200 се понижи с 158,5 пункта, или 2,31%, до 6 708,1 пункта, като акциите на Beach Energy и Rio Tinto поевтиняха съответно с 4,02% и 1,83%.

У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) записаха понижения в ранната търговия. Основният индекс SOFIX отчете спад от 5,48 пункта, или 1,01%, до 539,53 пункта. VGBX40 се понижи с 1,11 пункта, или 1,02%, до 107,67 пункта. BGTR30 изтри 4,16 пункта от стойността си, или 0,83%, достигайки ниво от 495,12 пункта. BGREIT регистрира ръст от 0,12 пункта, или 0,09%, до 133,91 пункта.

Economic.bg

✓ 5-те най-големи риска за световната икономика през 2020 г.

Те са определени от анализаторите на Economist Intelligence Unit

Изминалата 2019 г. беше трудна за световната икономика. Комбинацията от геополитическа несигурност и забавянето на китайската икономика предизвикаха глобален спад в производството. С малко късмет и парични стимули, Economist Intelligence Unit по-рано очакваше малко по-бърз глобален растеж през 2020 г.

Въпреки това, подновената геополитическа несигурност (напрежението между САЩ и Иран пламна отново през януари), съчетано с появата на новия коронавирус в Китай, ще ограничи бизнес доверието и инвестициите, а балансът на рисковете и перспективите изглежда силно наклонен в посока надолу. Това отбелязват в своя нов доклад анализаторите на Economist Intelligence Unit.

Междувременно социалните вълнения, наблюдавани в целия свят през 2019 г., изглежда ще продължат през тази година, предизвиквайки както политиката, така и бизнес моделите.

Глобалният растеж се очаква да бъде 2.9% през 2020 г., близо до средните нива за десетилетието. Очакваме икономическият растеж в развития свят да се забави през 2020 г., воден от умерения ръст в САЩ. Междувременно появата на новия коронавирус в Китай ще намали перспективите за растеж в Азия, казват икономистите.

В доклада си анализаторите се опитват количествено да определят цялостния риск чрез идентифициране и оценка на петте най-големи предизвикателства пред глобалния политически и икономически ред. Всеки от рисковете е очертан и оценен по отношение на неговата вероятност за материализиране и отражението му на световната икономика.

Ето и кои са петте най-големи риска за глобалната икономика през 2020 г.:

1. Конфликтът между САЩ и Иран ще доведе до скок в цените на петрола

Вероятност: 25%

На 3 януари САЩ съобщи за убийството на Касем Сюлеймани, командирът ветеран на елитните сили Кудс от Ислямския революционен гвардейски корпус, което отбеляза драматична и опасна ескалация на напрежението между Вашингтон и Техеран.

И американското правителство, и неговите съюзници в Персийския залив искат да избегнат конфликт, който може да предизвика дестабилизиращ скок в цените на петрола, а Иран няма военните или финансовите средства да води война срещу САЩ. Напрежението между двете страни е много високо, което усложнява комуникацията. Освен това съществува висок риск Иран да започне целенасочени атаки срещу американските интереси в Близкия изток през следващите месеци. Подобни атаки вероятно ще се извършват в държави, в които САЩ и Иран подкрепят различни страни или фракции, като Йемен, Ливан, Сирия и Ирак.

Кибератаките (от двете страни) също са обособена възможност. САЩ или някой от техните съюзници, като Израел например, биха могли да парализират иранските ядрени съоръжения или институции чрез използването на компютърни вируси. Техеран също има капацитет да извърши кибератаки срещу американски компании. Финансовият и енергийният сектор изглеждат най-чувствителни, предвид значението, което компаниите в тези области имат за икономиката на САЩ. В резултат на това не може да се изключи рискът от непреднамерено плъзгане в ескалиращ военен конфликт. Economist Intelligence Unit изчислява, че има 25% вероятност САЩ и Иран да бъдат въввлечени в пряка, конвенционална война, която би имала пагубни последици за глобалната икономика. По-специално, в този сценарий има ясно изразена възможност Ормузкия проток (през който минава около 20% от световния транзит на петрол) да бъде затворен за продължителен период от време. Макар че САЩ и Русия имат капацитета да увеличат производството на петрол, за да избегнат временния шок от доставките, продължителното им прекъсване може да доведе до повишаване на цените до 90 долара за барел, което ще доведе до покачване на глобалната инфлация и затихване на потребителските и бизнес настроения.

2. Избухване на търговска война между САЩ и ЕС

Вероятност: 25%

Търговските отношения между ЕС и САЩ са под напрежение от средата на 2018 г., когато правителството във Вашингтон започна разследване относно последиците за националната сигурност от вноса на автомобили с чуждестранна изработка и авточасти и заплашиха да повиши митата за внос на европейски автомобили до 25%.

Въпреки че САЩ изглежда са оттеглили заплахата, напрежението продължава на редица фронтове. През октомври Щатите наложиха мита за редица стоки от ЕС след становището на Световната търговска организация, че ЕС е предоставил неправомерно субсидии на Airbus. САЩ също заплашиха с допълнителни мита Франция заради данъка върху цифровите услуги. И накрая, новата "Зелена сделка" на ЕС също ще се окаже спорна тема за търговските отношения между САЩ и ЕС. Напрежението между двете страни в спора ще нарасне още тази година, тъй като неотдавнашното приключване на "Първа фаза" от търговското споразумение между САЩ и Китай насочва вниманието на Вашингтон обратно към търговския излишък на ЕС.

В резултат на това не може да се изключи по-нататъшно увеличаване на тарифите, включващи автомобилната индустрия в САЩ и ЕС. Освен това, напредъкът в търговските преговори остава разочароващо бавен, като ЕС е малко вероятно да

даде значителна отстъпка в селското стопанство. Следователно изкушението да се увеличат залозите ще бъде голямо. И накрая, макар да изглежда, че между Париж и Вашингтон е постигнато примирие, въвеждането на мита от страна на САЩ заради данъка върху цифровите услуги във Франция (който е насочен главно към големите американски технологични компании) определено е с голяма вероятност.

Всеки един от тези спорове може да предизвика вредна търговска война между САЩ и ЕС. Ако Съединените щати наложат мита върху вноса на автомобили в Блока, въздействието върху икономиката на ЕС, втората по големина в света, би било тежко. Автоиндустрията представлява около 6% от общите работни места в Европейския съюз и извън непосредственото въздействие от по-ниския износ за САЩ и трети страни ще има рязък удар върху доверието на бизнеса в основните страни от ЕС.

Блокът ще бъде принуден да отговори, повишавайки риска от глобална търговска война, тъй като трети страни също ще бъдат принудени да избират страна в конфликта. Въздействието върху глобалната икономика също ще бъде тежко, тъй като глобалният растеж ще се забави, инфлацията ще се повиши, а потребителските и бизнес настроенятия ще спаднат.

3. Коронавирусът ще има трайно влияние върху световната икономика

Вероятност: 20%

Според основния сценарий на Economist Intelligence Unit, базиран на редица оценки от медицински специалисти, извънредната ситуация в областта на общественото здраве в Китай ще бъде под контрол до края на март. В този момент правителството ще премахне карантинните мерки и икономическата активност ще се нормализира. Предполага се, че китайското правителство също така ще приложи силни фискални и парични стимули, за да подкрепи възстановяването на икономическата експанзия, което ще доведе до възстановяване на растежа през втората половина на годината, както в Китай, така и по целия свят.

При най-лошия сценарий икономическото въздействие би било много по-дълбоко и устойчиво. Проблемите в международната търговия ще са трайни, като някои страни вероятно биха поставили сериозни ограничения върху двустранната търговия. Търговското напрежение между САЩ и Китай би било по-вероятно да ескалира, особено ако Пекин не прояви желание или не е в състояние да изпълни ангажиментите си за внос, договорени в рамките на неотдавнашната "Фаза 1" на търговската сделка.

Нарастващ брой международни износители биха изпитали финансови затруднения, тъй като постоянният недостиг на китайско търсене намалява цените на стоките и приходите от износ.

Продължаващата криза в общественото здравеопазване също би била заплаха за политическата и финансова стабилност в самия Китай.

В същото време, ако политиката на правителството да използва свободни парични и фискални политики за стимулиране на икономиката, бъде продължена до 2021 г. и след това, това ще поднови опасенията относно големия частен дълг на Китай и дългосрочната финансова стабилност.

Като се вземат предвид прякото въздействие на по-слабото търсене в Китай, както и потенциалния икономически срив в други страни, ако коронавирусната епидемия ще се разпространи допълнително в глобален мащаб, прогнозата за растеж на реалния БВП в световен мащаб може да падне под 2,5% през тази година.

4. Тежестта на дълга ще причини рецесия на развиващите се пазари

Вероятност: 20%

Десетилетие на ниски лихвени проценти доведе до повишаване на нивата на световния дълг, особено на много нововъзникващи пазари, където нивата на външния дълг сега са значително по-високи от 2009 г. В развитите икономики домакинствата са намалили тежестта на дълга си, но се наблюдава увеличение на публичните заеми. Нивото и рисковият профил на корпоративния дълг също се повишиха, особено в САЩ.

В резултат на това перспективите за глобален растеж станаха по-уязвими от промяна във финансовите условия, като например промени в лихвените проценти в САЩ или апетита към финансов пазарен риск, което може бързо да се превърне в по-високи разходи за финансиране на задлъжнелите страни. Това се случи през 2018 г., когато повишаването на американските лихвени проценти и засилването на щатския долар спрямо други валути предизвика голяма волатилност на валутите на развиващите се пазари, като предизвика валутни кризи и тежки рецесии в Турция и Аржентина. Оттогава подновеното преминаване към парични облекчения от Федералния резерв (Фед, централната банка на САЩ), Европейската централна банка и други големи централни банки даде на задлъжнелите корпорации и правителства известно пространство за дишане. Те обаче остават уязвими към внезапно и неочаквано влошаване на пазарните условия, като рязък спад на экспортните цени на стоките или значително охлаждане на глобалните рискови настроения. Редица напреднали икономики, включително САЩ и Великобритания, се отклониха от фискалните икономии. Дори в ЕС фискалната политика започна да се облекчава. Ако тази динамика продължи да набира скорост, паричната политика на развитите пазари може да се затегне по-рано, отколкото финансовите пазари очакват в момента, което ще доведе до повторение на 2018 г., когато цената на дълга нараства в световен мащаб, а капиталът изтича от по-рисковите нововъзникващи пазари.

При тези сценарии нестабилните икономики, които напоследък наблюдават стабилизация на валутите си, като Турция и Аржентина, могат бързо да изпаднат в криза и могат да се появят нови кризи, особено в страни, които се надяват на двустранна подкрепа от страна на Китай или регионални сили. В по-широк кръг от нововъзникващи пазари разходите ще бъдат намалени, което би изпратило голяма част от света в рецесия.

5. Протестите в Хонконг ще предизвикат бягство от най-големия финансов център в Азия

Вероятност: 15%

От юни 2019 г. Хонконг е разтърсен от сериозни социални вълнения. Първоначално това беше предизвикано от опита на местната власт да приемат реформи в законите за екстрадиция на територията, което би позволило на местните жители да бъдат екстрадирани в континентален Китай. Оттогава демонстрациите се превърнаха в по-широк израз на недоволство от местната политическа система и нейното ръководство.

Съществува определен шанс протестите да избухнат отново тази година, ако се види, че съществуващите граждански права са застрашени в дългосрочен план. Това може да се случи около изборите за Законодателен съвет (парламентът на Хонконг), насрочени за септември 2020 г.

Ако напрежението продължи да нараства, съществува риск китайското правителство да отговори на постоянните вълнения и засилването на настроенията за независимост в Хонконг, като прекрати едносистемния режим на управление, който позволява на територията да се ползва с широкообхватна автономия. Такъв път е възможен съгласно член 18 от основния закон - министерската конституция на територията, която позволява прилагането на „съответните национални закони“ в Хонконг в случай на състояние на смут, което е извън контрола на правителството на територията. Ескалиращите вълнения биха могли да доведат до разполагането на Народоосвободителната армия от континенталната част, повишавайки възможността за жертви.

Тези сценарии биха причинили сериозно и внезапно объркване на икономиката и биха застрашили статута на Хонконг като третият най-важен финансов център в света. Те биха довели до бързо напускане на чуждестранния талант, който подпомага хонконгската икономика и би подтикнал много, вероятно повечето чуждестранни фирми в Хонконг, да закрият представителствата си или да се преместят в други азиатски градове - като Сингапур, Токио, Тайпе или Банкок. Освен това политическият натиск за налагане на санкции на Китай би направил много по-трудни търговските преговори между САЩ и Китай и би могъл да доведе до рязко покачване на напрежението между Китай и Запада.